

نقد غزالی

تحلیلی از خردورزی و دینداری امام محمد غزالی

دکتر سید یحییٰ یثربی

زنگنه

نقد غزالی

(تحلیلی از خردورزی و دینداری امام محمد غزالی)

دکتر سید یحیی یثربی

ناشر: انتشارات کانون اندیشه جوان

طراح گرافیک: محمد توکلی

چاپ سوم: ۱۴۰۱

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: القادر

یثربی - سید یحیی، ۱۳۹۱

نقد غزالی (تحلیلی از خردورزی و دینداری امام محمد غزالی) / یحیی یثربی. — تهران:

کانون اندیشه جوان، ۱۴۰۱، ۱۰۰، ۱۴۸ ص.

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۱۱-۱۶-۵

فهرستنویس براساس اطلاعات فایل

کتابخانه: صن ۱۸۳ - ۱۸۵ همچنین به صورت زیرنویس

۱. غزالی، محمدبن محمد، ۹۰۵ - ۹۰۵ ق. — نقد و تفسیر، ۲. غزالی — محمدبن محمد،

۹۰۵ - ۹۰۵ ق. — عقل، ۳. اسلامی — سرگشتمان، ۵. فلسه اسلامی، الله عنوان

۱۰۰/۱ BBR ۷۸۲/۲

کتابخانه ملی ایران ۱۱۸۹۹ - ۸۳

این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است.

تغاطع بزرگراه شیبد مدرس و خیابان شهید بهشتی، پلاک ۵۶

تلفن ۲ ۸۸۵، ۵۴۰ - ۸۸۵، ۳۳۴۱

فروشگاه کتاب اندیشه: تهران: خیابان انقلاب، روبروی

درب اصلی دانشگاه تهران، پلاک ۱۲۴۸، تلفن: ۵۶۱۷۵۸۷۰

همه حقوق محفوظ است

۷	<u>پیشگفتار</u>
۹	<u>سخن نخست</u>
۹	<u>دلایل و مبانی نقد ما، ۱۳ اساس بحث و روش ما.</u>
۱۷	<u>مقدمه</u>
۱۷	۱۷: نگاهی به زندگی غزالی.
۳۳	<u>بخش اول: غزالی در میدان خردورزی</u>
۲۵	<u>۳۵ مقدمه، فردیت و استقلال، ۳۹ پایبندی به قواعد خردورزی.</u>
۴۱	<u>فصل اول: شک غزالی</u>
۴۱	۴۱ مقدمه — ارجمندی شک، ۴۳. آ. منشا شک، ۴۵ ب. گسترش شک.
۴۶	۴۶. ج. سرانجام شک، ۴۹. د. شناخت شک، ۵۰ ه. ندانستن جایگاه شک.
۵۱	۵۱ و. حذف اصالت و اعتبار انسان.
۶۱	<u>فصل دوم: تفکر (عقاید و آراء)</u>
۶۷	<u>فصل سوم: نتیجه</u>
۷۳	۷۳ علل پیروزی و دوام اشعریت.
۷۹	<u>بخش دوم: غزالی و دینداری</u>
۸۱	۸۱ مقدمه.
۸۳	<u>فصل اول: زندگی غزالی و دو حرکت منضاد</u>
۸۳	۸۳ همراهی با قدرت، ۸۵ ارزوا و عزلت.
۹۷	<u>فصل دوم: غزالی و دین اسلام</u>

پیشگفتار

گراینیگاه جهان جدید، طرح پرسش‌ها و آموزه‌های معرفت‌شناختی تازه است. اکنون در آشوبناکی روزگار معاصر، بشریت نیازمند به همواره دیگرگونه زیستن خود را حراج افق‌های تاریک فرادست کرده است. بی‌تردید، امروزه هر دهن ^{الحمد لله} ژرف‌کاو، در هر سرزمین و به هر آیین، با این پرسمان جدی تاریخی رویارو است: «ما در کجای جهان ایستاده‌ایم؟» با برآمدن آفتاب درخششده و فروزنده انقلاب اسلامی در سرزمین ما، هویت فرهنگی و تاریخی ایرانیان، در فصل تازه خویش طلیعه تمدنی تازه را نوید می‌دهد که بر بنیاد ایستارها و انگاره‌های قدسی دین شکل می‌گیرد. نیز از این رو است که در بستر این تمدن‌سازی ایمانی، چالش‌های مرتبط با عرصه‌های دین و تدین، دانش و پژوهش، علم و فن آوری و مفاهیم و سازه‌های سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی، همه و همه، با همراهی بی‌شماری از پرسش‌های دراز دامن و نفس‌گیر، در حیات جمعی جامعه ما، به ویژه در میان دانشجویان پرسنده و پژوهنده، بسط یافته‌اند. ذهن تکاپوگر و فرهیخته دانشجوی معاصر، نیازمند آن است که در فرایند هم ارزی و یا تقابل نهادهای مدرن و ساختارهای برآمده از آن‌ها با لایه‌های تمدن

شکوهمند اسلامی برای انبوه پرسش‌های خویش پاسخ‌هایی ساخته و سنجیده بیابد.

روشنفکران و اندیشه‌ورزان ما، اکنون و بیشتر و ژرفتر از هر گاه دیگر، باید به بازسنجی دستاوردهای عقلانیت مدرن بپردازند و ایستاده بر سکوی استوارِ مشربِ مشرقی خویش، در باز تولید اندیشه‌های مینوی و ادبیات معنوی، طرحی نو دراندازند. افسون‌زدایی از ساحت افق‌های مادی گرایانه و فرآوری نگره‌های نو، متناسب با شؤون حیات امروزین آدمیان، نخستین و بایسته‌ترین مسؤولیت خردورزان است.

کانون اندیشه جوان، چونان نهادی برآمده از متن ناگزیر بایسته‌ها و ضرورت‌ها، می‌کوشد تا به مدد همت بلند ارباب دانش و پژوهش و با هدف بسط و توسعه فرهنگ فیاض دین، لیارهای فکری جوانان دانش‌پژوه را به فراخور توانمندی‌های خویش پاسخ گویند و قبصی از مشعله هماره فروزان لاهوت را در پیش چشم‌های نگرنده و نگران آنان بدارد، باشد که این نهال نو، روزاروز، برگ و باری تازه گیرد و طراوات و شادابی افزون‌تر پذیرد.

این کتاب، حاصل یکی از همین کوشش‌های همدلانه و همراهانه در باب بررسی آراء، عقاید و نظرات امام محمد غزالی است. تلاش محقق گرامی دکتر سید یحیی پیری را ارج می‌نهیم و امید می‌بریم که این مکتوب دریچه‌ای روشن فراروی خوانندگان ارجمند بگشاید و برخردمندی و خرسندی آنان بیفزاید.

کانون اندیشه جوان